

ZÁKON

ze dne 2013,

kterým se mění zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění zákona 274/2008 Sb., zákona č. 254/2012 Sb., zákona 273/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 22 odst. 3 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) počet případů použití zpravodajské techniky a sledování osob a věcí, vyjma zpravodajské techniky a sledování osob a věcí použitých při zabezpečování informací majících původ v zahraničí, ve kterých je Vojenské zpravodajství činné, s uvedením jednotlivých oblastí působnosti Vojenského zpravodajství a druhu zpravodajské techniky,“

Dosavadní písmena d) až e) se označují jako písmena e) až f).

2. V § 23 odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

c) činnost Vojenského zpravodajství není v souladu se zákonem nebo došlo k závažnému porušení vnitřních předpisů Vojenského zpravodajství.“

2. Za § 24 se vkládá nový paragraf 24a, který zní:

„§ 24a

Ředitel Vojenského zpravodajství zřizuje vnitřní kontrolní orgán Vojenského zpravodajství, jehož statut schvaluje a jehož činnost kontroluje ministr obrany.“

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po měsíci jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Veřejná kontrola zpravodajských služeb je s ohledem na specifičnost jejich činnosti vždy upravena v rámci právního řádu každé země, tedy i v České republice.

Základní rámec pro veřejnou kontrolu zpravodajských služeb v České republice vymezuje zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, a to v § 12. odpovědnost za kontrolu zpravodajských služeb v České republice je svěřena vládě a Parlamentu s tím, že rozsah a způsob kontroly Parlamentem bude upraven zvláštním zákonem. Tento zákon se zatím nepodařilo legislativně implementovat (poslední pokus proběhl v roce 2002).

Protože však bylo nutné veřejnou kontrolu zpravodajských služeb zajistit, byl její rámec vymezen ve speciálních zákonech, které upravují činnost některých zpravodajských služeb České republiky. V případě Vojenského zpravodajství je to zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů. Rámec kontroly činnosti Vojenského zpravodajství je řešen v části 5 tohoto zákona.

2. Hlavní principy návrhu zákona a důvod jeho nezbytnosti

Hlavním cílem návrhu zákona je adekvátní rozšíření odpovědnosti i kompetencí kontrolních orgánů, jež by měly kontrolovat činnost Vojenského zpravodajství, a to tak, aby došlo k posílení veřejné kontroly nad činností Vojenského zpravodajství, ale zároveň nedošlo k narušení vnitřní integrity této zpravodajské služby.

Navrhované řešení vhodným způsobem vytváří zákonný prostor pro odpovídající komplementární činnost vnějších i vnitřních kontrolních orgánů.

Přijetí tohoto zákona je nezbytné pro realizaci adekvátní veřejné kontroly Vojenského zpravodajství.

3. Zhodnocení souladu s ústavním pořádkem, s mezinárodními smlouvami a s právem Evropské unie

Návrh novely zákona je v souladu s ústavním pořádkem a s mezinárodněprávními závazky České republiky.

4. Předpokládané hospodářské a finanční dopady

Schválení návrhu zákona nebude mít žádné dopady na veřejné rozpočty.

5. Předpokládané sociální dopady, dopady na rovnost mužů a žen a dopady na životní prostředí

Schválení návrhu zákona nebude mít dopad na uvedené oblasti.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Návrh novely rozšiřuje oprávnění kontrolního orgánu podle § 21 zákona č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, o možnost při provádění kontroly činnosti Vojenského zpravodajství získat i informaci o aktuálním počtu případů použití zpravodajské techniky a sledování osob a věcí při zabezpečování informací na území České republiky. Tato informace bude mít takový rozsah a formu, aby v žádném případě nedošlo k narušení integrity zpravodajské činnosti a zpravodajských informací Vojenského zpravodajství.

Podobné oprávnění již má kontrolní orgán provádějící kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby.

K bodu 2

Návrh novely rozšiřuje oprávnění kontrolního orgánu podle § 21 zákona č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, o možnost v rámci kontroly činnosti Vojenského zpravodajství požadovat po řediteli Vojenského zpravodajství potřebná vysvětlení a písemné informace i tehdy, bude-li mít kontrolní orgán za to, že byl narušen princip legality a legitimacy činnosti Vojenského zpravodajství nebo že došlo k závažnému porušení vnitřních předpisů Vojenského zpravodajství, což lze také považovat za klíčovou oblast zaměření veřejné kontroly, která by měla být prováděna u každé zpravodajské služby – tedy i u Vojenského zpravodajství.

K bodu 3

Návrh novely ukládá řediteli Vojenského zpravodajství zřídit vnitřní kontrolní orgán, což je obvyklé u každé zpravodajské služby, ale tak, aby byla umožněna adekvátní kontrola činnosti tohoto vnitřního kontrolního orgánu ze strany ministra obrany. Jde o významné posunutí meze veřejné kontroly činnosti zpravodajské služby tak, aby zejména vnitřní kontrolní orgán ředitele Vojenského zpravodajství byl pod adekvátní kontrolou.

Předpokládá se, že obsah a forma kontroly činnosti vnitřního kontrolního orgánu ředitele Vojenského zpravodajství budou upraveny v rámci jeho statutu.

K čl. II

Vzhledem k charakteru nové úpravy a s přihlédnutím k délce legislativního procesu se navrhuje termín účinnosti prvním dnem měsíce následujícího po měsíci jeho vyhlášení.

V Praze dne

2013

Hulinský Petr, v. r.